

Fader-Datter Incest.

Af EMMA VESTERGAARD, dr. med.
overlæge ved Justitsministeriets psykiatriske undersøgelsesklinik,
afdeling B.*)

(Referat i dagspressen forbudt).

Indledningsvis skal jeg minde om, at blodskam ifølge straffeloven af 1930 straffes med fængsel fra 6 måneder indtil 6 år, når det drejer sig om en voksen person, der har haft samleje med slægtning i nedstigende linie. Har sidstnævnte været under 18 år, er straffen fængsel fra 1 til 10 år.

På psykiatriske hospitalsafdelinger har jeg adskillige gange fået et forfærdende indblik i, hvilket had en ung pige kunne afsløre overfor sin fader under henvisning til, at han i hendes opvækst havde behandlet hende uterligt, og hvilket hun hævdede var årsagen til de nervøse og seksuelle konflikter, hun frembød.

Ved samtaler under mentalundersøgelser af mænd, der var sigtet for incest, har jeg derimod ofte hørt dem give udtryk for den opfattelse, at vel er det forkasteligt at behandle mindreårige uterligt, men forseelsen bør „da vel“ betragtes som mindre, når den begås overfor ens egne børn, hvem man holder af og føler sig knyttet til — og omvendt — end overfor fremmedes, og at lovens straffebestemmelser, som de sigtede under de aktuelle straffesager skaffer sig oplysning om, er urimeligt hårde.

Da jeg yderligere ved samtaler desangående med ikke-sigtede mænd (herunder også kolleger) undertiden har iagttaget et lignende syn på lovens straffebestemmelser, foresatte jeg mig for nogle år siden at søge det spørgsmål belyst, om kvinder, der som mindreårige havde været genstand for incest fra deres fædres side, frembød psykiske følgetilstande derefter, og om der således stadig var basis for i vort samfund at betragte incest som en grov forbrydelse.

Da jeg imidlertid ikke i litteraturen har fundet tilfredsstillende svar på disse spørgsmål, besluttede jeg at foretage nedenfor omtalte efterundersøgelse.

Fra litteraturen:

Som det vil være bekendt, har *Kinberg, Inghe og Riemer* (2) i 1943 skrevet en omstændelig og meget oplysende bog om incest-problemet i Sverige. Heraf fremgår, at de strafferetlige bestemmelser såvel som det almindelige syn på incest er ret ensartede

*) I forkortet og ændret form holdt som foredrag i Dansk Psykiatrisk Selskab.

i Sverige og Danmark. Således er det også i Sverige den almindelige mening, at incest mod mindreårige bør straffes hårdt, og er der anvendt tvang eller trusler, virker dette yderligere skærpende. I *Kinberg* o. a.'s bog beskrives incestforhold, i hvilke 90 mænd og 10 kvinder var sigtede. Af disse drejede det sig i de 58 tilfælde om fader-datter incest. Om det, der her interesserer os, nemlig evt. psykiske følgetilstande for døtrenes vedkommende, får man imidlertid ingen nærmere oplysninger. Forfatterne erklærer da også, at man kun ved meget lidt om noget sådant og henviser til en undersøgelse fra 1934, foretaget af en norsk kvindelig læge, *Augusta Rasmussen*, af hvilken undersøgelse fremgår, at psykiske følgetilstande ikke synes at være fremtrædende.

Også *Kinsey*, *Pomeroy* og *Martin* (3) henviser i deres bog fra 1953 om kvinders seksualliv til nævnte Rasmussens undersøgelse (i den amerikanske bog er Rasmussen imidlertid blevet dansk). I *Kinsey* o. a.'s 842 sider tykke bog ville man forvente belysning af spørgsmålet, men skønt forfatterne i deres materiale har ikke mindre end 1075 kvinder, der som børn har været udsat for seksuelle „tilnærmelser“ fra voksne mænds side, er der i bogen kun knap 1½ side om det for os interessante emne: eventuelle følgetilstande. Ganske vist drejer det sig i bogen kun i et fåtal af tilfælde — dog i 3 %, d. v. s. ca. 35 — om grovere seksuelle attacker, og det er ikke oplyst, hvor ofte der har været tale om incestforhold. Tendensen er imidlertid ganske klar, nemlig ved — tildels støttet på litteraturen og herunder også nævnte *Rasmussens* artikel — at pointere, at eventuelle følgetilstande af seksuelt overgreb på småpiger forårsages af de voksne familiededlemmers — især mødrenes — reaktioner: Hvis man ikke var så hysterisk med hensyn til disse spørgsmål, ville småpigerne næppe have reageret særligt!

Det skal bemærkes, at efterundersøgelse af kvinder længere tid efter de(t) seksuelle overgreb ikke synes at foreligge i den for *Kinsey* o. a. tilgængelige litteratur — bortset fra *Rasmussen* (se nedenfor) — men at det imidlertid synes godtgjort, at pigebørn jo lettere glemmer eventuelle seksuelle attentater imod dem, jo yngre de er, d. v. s. hvis de er under 10—11 års alderen.

Det bliver herefter nødvendigt at se nærmere på ovenanførte artikel af *Augusta Rasmussen* (4). Hun beskriver 54 „efterundersøgte“ og 51 „ikke-efterundersøgte“ tilfælde af seksuelle attentater på pigebørn i alderen indtil det 16. leveår. 14 af de 54 tilfælde, forfatteren kalder „efterundersøgte“, drejer sig om incestforhold mellem fader og datter. Selve efterundersøgelsen har imidlertid kun bestået i at indhente oplysninger fra patientens læge eller pårørende, om hvordan pigerne, der nu er i moden alder, „virker, og hvordan det går dem“. Såvidt man kan se, er de omhandlede kvinder aldrig direkte blevet spurgt ud om det kriminelle forhold eller om deres eget seksualliv, og ej heller er

en eneste af de 14, — der interesserer os her, — personligt undersøgt af forfatteren.

De 14 fader-datter incestforhold skal her nævnes: Det drejer sig (nu) om voksne kvinder omkring 30 år, hvoraf de 6 er ugifte. Om de 4 har forholdene for adskillige års vedkommende været helt ukendte, bl. a. fordi 3 af dem er emigreret til Amerika. Om de resterende 10 forlyder det om de 5, „at det er gået godt“; de 4 af dem er gifte, den 5. ugift og „siges at have opført sig godt“. — Tilbage bliver 5 kvinder, hvoraf 1 er sindssyg, 1 er „meget nervøs“, 1 har hysteriske krampeanfald, men er „delvis arbejdsvillig“, 1 er åndeligt tilbage, efterladende og upålidelig, 1 er indsluttet og omgås ingen. — —

Forfatterens endelige konklusion, der ganske vist baseres på alle de 54 „efterundersøgte“ og 51 „ikke-efterundersøgte“ tilfælde går imidlertid ud på, at „det er påfaldende så få sygelige tilstande i psykisk henseende der er.“

En sådan konklusion må forekomme altfor løst underbygget og for vidtgående. Således synes det, der er anført om fader-datter-incestforhold at være tilstrækkeligt til at kompromittere resultatet. Erfaringsmæssigt er det jo således, at årsagen til evt. seksuelle eller andre neurotiske konflikter ofte vil være ganske ukendte for de nære familiemedlemmer. Pålidelig besked desangående opnås kun ved personlig samtale med personerne (kvinderne) selv. Hertil kommer, at kvinder, hvis livsførelse som regel er mindre udadvendt end mænds, meget vel kan have plagsomme neurotiske konflikter, selv om de synes veltilpassede socialt.

Incestforbryderes sociale og familiære forhold.

Først skal resumeres, hvad vi fra litteraturen og ud fra egne erfaringer ved om incest-forbrydere og deres forhold. Jeg begrænser mig igen til fader-datter incest og refererer især til *Kinberg o. a.*

Incestforbrydere tilhører, i hvert fald i de germanske samfund, som regel et kulturfattigt proletarlag.

Faderen er påfaldende ofte en brutal og hensynsløs person, egocentrisk og egoistisk, tåler ikke modsigelser og mishandler og terroriserer familien, så den lever i stadig skræk for ham. Hyppigt er han drikkædlig. I *Kinberg o. a.*'s materiale bestående af 58 mænd er ikke mindre end $\frac{2}{5}$ af dem alkoholikere, og ved mentalundersøgelse er kun 5 af dem betegnet som normale, ellers drejer det sig om hjerneskadede, oligofrene, psykopatiske og (2) schizofrene personer. De fleste beskrives som hypersexuelle med kønsdriften i nogen grad forandret i patologisk retning i tiden før incesten, — nogle således mere seksuelt interesserede end forhen, andre mere eller mindre impotente, men ingen har givet sig seksuelt af med andre mindreårige end døtrene. Flere af fædrene

har været i en akut eller kronisk sexuel-abstinens: hustruen død eller utilfredsstillende for dem i sexuel henseende. I $\frac{2}{3}$ af tilfældene har fædrene betegnet deres ægteskab som ulykkeligt. Fædrenes seksuelle tilnærmelser til døtrene har i reglen ikke været forførelse i almindelig forstand, men direkte sexuel aggressivitet, der uden omsvøb har sigtet på samleje eller i hvert fald tilfredsstillelse af kønsdriften. — Trange bolig- og sengforhold, f. eks. at faderen og datteren har delt seng sammen, har ofte været medvirkende til forbrydelsen, hvortil kommer, at faderen har været beruset i den aktuelle situation.

Moderen: Indgående oplysninger om døtrenes mødre vil ofte mangle i de aktuelle retssager. Imidlertid er adskillige af de mødre, om hvem man ved besked, betegnet som undermålere i psykisk og fysisk henseende, uselvstændige, hjælpeløse og sygelige med kroniske eller midlertidige sygdomme.

Datteren: I *Kinberg o. a.*'s materiale beskrives kun $\frac{1}{5}$ af døtrene, hvis fædre er tiltalt for incest overfor dem, som normale, og forfatterne anfører, at også andre har fundet ca. $\frac{1}{3}$ af døtrene psykisk abnorme, således jævnlige oligofrene, og tyske forfattere fremhæver tillige, at adskillige af de omhandlede piger er hypersexuelle før incestforholdet. Ifølge *Kinberg o. a.* er dette imidlertid ikke tilfældet i det svenske materiale. At pigerne optræder som forførrerker forekommer således yderst sjældent, men det må erkendes, at lige så mange af pigerne har vist sig eftergivende i forholdet som modstræbende. Når (se *Kinberg o. a.*) imidlertid familiekonstellationen tages i betragtning og herunder ikke mindst mødrenes holdning, vil man forstå, hvilken hjælpeløshed der kan gribe sådanne pigebørn, unge og uerfarne som de er, bundet af familie-autoritet og desorienteret med hensyn til forholdet mellem forældrene eller måske altfor orienteret om, at hjælp kan de ikke få — og hertil kommer, at jo dårligere udrustede de er i psykisk henseende, des mindre deres evne til at møde komplicerede situationer. I hvert fald virker det første blodskamsforhold i reglen shockerende på dem. —

Flertallet af fædrene er trods deres psykiske brist klare over, at incest er strafbart, og nogle er plaget af samvittighedsnag, andre er undskyldende og bortforklarende. Mødrene har i reglen besluttet sig til ikke at foretage noget, selv om de i adskillige tilfælde har vidst besked med forholdet, og i reglen er det andre, udenfor familiekredsen, der har anmeldt sagen til politiet. — I *Kinberg o. a.*'s materiale er 6 incestforhold af mere tilfældig karakter med hurtigt ophør, men i de resterende 50 har de seksuelle forhold strakt sig over flere år. Af disse kan 20 betegnes som vaneforhold, mens der i de sidste 30 foreligger oplysninger om stadige konfliktsituationer mellem fader og datter.

Her skal nævnes en artikel af *Kauffmann, Peck og Tagiuri* (1) fra Judge Bakers Guidance Center i Boston om incestforhold på

grundlag af en undersøgelse fra 1954. Resultaterne dér stemmer ret godt med *Kinberg o. a.*'s. Der fortælles om 11 piger i alderen 10—17 år, som i pubertetsårene har været udsat for incest fra fædrenes side. Også her ser vi, at fædrenes baggrund karakteriseres ved ringe opdragelse, alkoholisme, social uansvarlighed og dårlige boligforhold. Mødrene er infantile, afhængige, intellektuelt noget sløve, forsømmer deres ægtefæller og lukker øjnene for fader-datter-forholdet, og når dette blev anmeldt, var mødrene mere fjendtlige overfor deres døtre end overfor deres mænd. Døtrene viste sig ved psykiatrisk undersøgelse *ret kort efter incest-forholdet* at være: deprimerede, skyldbetonede og ængstelige, nogle var masochistiske, andre seksuelt løsagtige og vagabonderende. Enkelte havde legemlige svagheder såsom underlivsmerter og svangerskabsfantasier. Ved retssagerne demonstrerede de tillige skyldfølelse over, at deres hjem blev ødelagt, mens de ikke viste skyldfølelse overfor selve incesten, hvilket (jo) begge forældre havde lagt op til

Egne undersøgelser:

I 1954—56 foresatte jeg mig at søge kontakt med kvinder, der for mere end 10 år tilbage og som børn eller ganske unge havde været udsat for incest fra deres fædres side, i håb om at kvinderne nu var så modne, at de kunne tale om incestforholdet som et overstået stadium, hvis evt. virkninger de kunne bedømme. For at få materialet rent har jeg udskudt stedfader-forhold.

Det viste sig noget vanskeligt at finde frem til de forhold, der interesserede. Imidlertid er de fleste fædre, der i de sidste 20 år har været sigtede i København for incest, blevet mentalundersøgt, og mit udgangspunkt har således været de i vor retspsykiatriske materiale foreliggende mentalundersøgelser af fædre sigtede for fader-datter-incest. Døtrenes navne har jeg fundet frem til i sagsakterne, og deres nuværende adresser ved hjælp af folke-registeret. Naturligvis har jeg måttet udskyde alle sager, hvori faderen er blevet frikendt, eller hvor sagen sluttede, og kun i de tilfælde, hvor faderen var blevet dømt, har jeg turdet henvende mig til datteren. Endvidere har jeg udskudt tilfælde, hvor datteren var voksen, d. v. s. over 18 år, mens incesten stod på, da disse ikke interesserer mig i denne forbindelse, og tillige sager, hvoraf det fremgik, at datteren var åndssvag, idet jeg ikke mener at kunne få tilfredsstillende besked af en åndssvag kvinde om de forhold, jeg ønskede belyst. — Tilbage blev herefter 16 tilfælde, hvor faderen i tiden fra 1935—44 blev dømt for fader-datter-incest.

På forhånd var jeg forberedt på nogen modstand fra kvindernes side med hensyn til at tale om disse forhold. Jeg har henvendt mig til dem i breve holdt i forsigtige vendinger og har givet løfte om, at kun fagfolk ville få kendskab til de oplysninger, de

ville give. Enkelte kvinder udtrykte da også irritation og ubehag, men de fleste angav, at de var meget nysgerrige med hensyn til, hvad jeg ønskede at vide og var efter samtalerne velvilligt, enkelte endog taknemmeligt, indstillede.

Af de 13 reagerede 3 ikke på henvendelse fra min side og må lades ude af betragtning. 1 har nægtet selv at tale med mig, men har givet sin moder og ægtefælle lov til at kontakte mig, og 1 har jeg kun ført en telefonsamtale med, idet hun nægtede at komme personligt. Vedrørende hende har jeg imidlertid sagsakter fra 1945, hvilket var 2 år efter, at faderen blev dømt for incest mod hende. 11 har jeg personligt undersøgt ved samtale på mit kontor eller i deres hjem, — således har jeg besøgt 2 i provinsen.

Nedenfor skal refereres om de 13 efterundersøgte:

- 1) En 46-årig mand blev i 1935 idømt 3 års fængsel for blodskam overfor sin 16-årige datter. Sigtelserne mod ham gik ud på: uterlighed igennem 8 år overfor nævnte datter, uterlighed overfor en anden, 15-årig, pige og uterlighedsforsøg overfor en 8-årig dreng. Dømte havde før vedtaget bøder for uterlighed. Han havde arbejdet som maler, men gennem længere tid oppebåret socialhjælp. Han angav under sagen i 1935, at han var seksuelt impotent. Ved mentalundersøgelse betegnedes han: åndeligt afstumpet og forfalden til drukkenskab.

Datteren, som jeg kalder fru A., er 34 år gammel i 1954, da hun kommer til en samtale. Hun fortæller: Hendes forældre har aldrig været gift, men forlovede, men moderen trak sig tilbage, da fru A. var spæd (— har først lært hende at kende efter faderens død i 1946). Fru A. er opvokset som enebarn hos sin fader og dennes forældre. Farfaderen, der var god og mild, døde, da hun var 14 år gammel. Farmoderen var vanskelig omgængelig. Faderen var meget afhængig af sin moder, der forkælede ham særdeles, men tillige forbød ham alt, specielt at forelske sig, og kritiserede voldsomt de kvinder, han havde med at gøre. Han var drunker i mange år, i perioder „spritte“, var meget stemningssvingende og kunne ikke tilpasse sig. — Efter afsoning af dommen i 1935 kom han på drankerhjem, blev senere atter „spritte“ og opholdt sig en tid på Sundholm. Farmoderen døde i 1946, da fru A. var 27 år gammel, og det gjorde faderen også samme år af apopleksi.

Fru A. angiver, at hun blev seksuelt misbrugt af faderen, fra hun var ganske lille. I 7 års alderen lå hun på hospital for underlivsgonorrhoe, og man formodede, at hun var smittet på en badeanstalt, men senere har hun følt sig overbevist om, at faderen havde smittet hende. Da hun var 12 år gammel, blødte hun en dag „forneden“ og var meget fortvivlet herover. I den anledning hørte hun farmoderen bemærke til faderen: „Det er vel ikke dig, der har været på spil?“ Da fru A. først i 15 års alderen blev normalt menstrueret, har hun senere tænkt, at faderen dengang for første gang havde forsøgt at pleje samleje med hende. Fra hun

var lille, kælede faderen for hende ved at beføle hende i skridtet. Især var han kælen, når han var beruset og prøvede så, i hvert fald fra hun var 13—14 år gammel, at få samleje med hende, men aldrig helt fuldbyrdet. Hun fandt disse forsøg afskyelige og græd ofte herunder, men fik da løfte om et eller andet, og faderen sagde til hende, at hun ville komme i fængsel, hvis hun fortalte andre derom. Først da fru A. var i 14 års alderen, forstod hun, at en sådan behandling fra en faders side var „noget særligt“. Da hun var 15½ år gammel, blev hun spurgt ud af politiet, fordi faderen havde været uterlig overfor en anden pige, og hun gav da ærlig besked. Herover blev farmoderen meget forarget, gav fru A. en ørefigen og spurgte ofte senere: „Hvordan det var at angive et menneske“, ligesom hun truede fru A. med anbringelse på et pigehjem.

Fru A. mener, at hun på grund af alt dette er blevet nervøs og sexuel forkvaklet. Da faderen og farmoderen døde, var hun deprimeret, dels fordi faderen havde drukket alt op, dels fordi hun trods alt holdt af ham, og fru A. måtte indlægges på psykiatrisk afdeling. — Et kortvarigt ophold her hjalp en del. — Hun var forlovet i 18 års alderen, og kæresten ønskede samleje med hende, men da noget sådant forekom hende modbydeligt, hørte kæresteforholdet op. — 21 år gammel blev hun gift med sin nuværende ægtefælle, der er en flink og rar arbejdsmand, men uforstående. Han er ordblind og „har derfor komplekser“. De har 4 børn sammen, hvoraf den ældste, 16 år gammel, er ordblind. Manden har altid bebrejdet fru A. hendes seksuelle kulde. Hun finder stadig samleje modbydeligt, og i årevis har hun kunnet få kvalme ved de indledende foreteelser, men dette er efterhånden mindre udtalt. Hun erklærer, at hun går med til samleje et par gange månedligt for mandens skyld, men at hun aldrig selv nogensinde har opnået glæde derved, og når manden gør hende bebrejdelser desangående, bliver hun deprimeret. — I de senere år er hun blevet religiøst interesseret og har læst om psykologiske emner, hvilket har hjulpet hende til at tilpasse sig, og hun har nu vænnet sig til at tænke på sin fader „som en sindssyg person, hun skal tilgive.“

Fru A. er sød og venlig og gør et godlidende og ret velbegavet indtryk. Hun forekommer reel og sandfærdig, men blusser nervøst, når hun fortæller. Hun angiver, at hun aldrig før nu — bortset fra da hun gav politiet besked i 1935 — har talt med nogen om faderens forhold til hende, heller ikke med hospitalslægerne, da hun var indlagt i 17 års alderen, og hun udtrykker sin glæde over at få lejlighed til nu at fortælle derom.

- 2) En 41-årig mand blev i 1936 dømt til anbringelse på sindssygehospital for blodskam overfor 13-årig datter. Han, der havde været sømand, havde tidligere pådraget sig bøder for vold, og han blev beskrevet som brutal og meget vanskelig omgængelig i sit hjem.

Ved mentalundersøgelse (i 1936) betegnedes han: oprindelig ubegavet og nu lidende af begyndende dementia paralytica (syfilitisk hjernebetændelse).

Datteren, fru B., 32 år gammel, oplyser følgende ved besøg i hendes hjem i provinsen: Hun var 13 år gammel, da faderen blev dømt, og hans uterlige behandling af hende havde stået på gennem lang tid, og hun vil ikke vide, hvor gammel hun var, da det begyndte. I længere tid havde faderen fuldbyrdet samlejer med hende, men hun var „ikke dengang klar over, hvad der foregik.“ Hun ved ikke, om hendes moder vidste besked dermed, og det var i sin tid en nabo, der anmeldte sagen. — Fru B. var altid bange for sin fader og brød sig ikke om ham, og hun var meget angst, når han havde samleje med hende. Hun husker ikke, om han kom med trusler, men det er sikkert, at han forbød hende at sige til nogen, at han havde sexuel forhold til hende. Det var meget sjældent, at faderen gav hende klø, men ofte kløede han den mindre broder og hendes moder, især når han var beruset. Forældrene blev skilt i anledning af sagen i 1936, og moderen giftede sig igen, men fru B. har ikke villet omgås hende i årevis. Hun ved, at faderen kom på Sct. Hans Hospital, og moderen fortalte senere fru B., at faderen havde „syfilis på hjernen“, men fru B. har „altid håbet, at dette var en kraftig overdrivelse“.

Efter retssagen i 1936 kom fru B. på børnehjem. Senere havde hun huslige pladser, indtil hun blev gift med en arbejdsmand. Med denne har hun 2 børn, der nu er 12 og 10 år gamle, og engang har hun fået fjernet et foster. Hun har altid været stemningssvingende, meget følsom, sårbar og nærtagende, stærkt reagerende på alt og som helhed i trist stemning. Under graviditet for flere år siden var hun indlagt på „Dianalund“ nervesanatorium for depression, forårsaget dels af graviditeten, dels af økonomiske vanskeligheder i hjemmet. I 1953 havde hun atter en depression, der foranledigede indlæggelse på sindssygehospitalet i „Oringe“. Hun beskriver iøvrigt sig selv som en altid usikker person, der er tilbøjelig til at rette sig efter, hvad andre siger, og altid er bange for, at „der skal ske noget.“ Således er hun meget ængstelig for børnene og for deres helbred. En moster til hende er en „sær original“, og dette i forbindelse med faderens sygdom har gjort, at fru B. spekulerer på, om hendes børn måske vil blive sindssyge. Hun mener også, at hun er abnorm i sexuel henseende. Hun har ikke haft sexuel forhold til andre end sin fader og sin ægtefælle, men først i de senere år har hun kunnet have samleje med ham uden aversion. I de yngre år havde hun altid afsky for samleje, og glæde eller fornøjelse derved har hun aldrig kendt til. Hun pointerer, at faderens behandling af hende var forbundet med udpræget angst, og hun tror selv, at disse forhold i hendes opvækst har ødelagt hendes nerver og indstilling til det seksuelle.

Fru B. er lille, spinkel og barnlig af udseende. Af væsen er hun

selvsikker, genert og rødmende, men velvillig, venlig og reel. Intellektuelt må hun placeres i underkanten af det normale. — Jeg opnår hendes tilladelse til at låne journalen fra hendes ophold på sindssygehospital. Af denne fremgår:

En broder til fru B. er åndssvag, en anden broder ordblind, en moster stemningsuligevægtig —, hendes fader var drikkædlig og tyranniserede hele familien. Fru B. angav på hospitalet, at faderens incestiøse behandling af hende varede 1 årstid, men hun fortalte det ikke af frygt. Som barn led hun meget af træthed. Hun klarede sig nogenlunde i skolen, men var altid sygeligt ængstelig for at begå fejl. — Under graviditeter har hun været udtalt nervøs og depressiv med træthed, hovedpine og arbejdsinsufficiens. Iøvrigt er hun frigid og altid ængstelig for nye graviditeter. — Hun har flere gange været hospitalsindlagt, og diagnoserne har været: psykoinfantilismus, neurasthenia, nervosismus psychogenicus depressivus, frigiditas. (Umoden og barnligt — uudviklet af psyke, nervøs træthed og depression udløst af sjælelige årsager, sexuel kulde.)

- 3) En 61-årig mand pådrog sig i 1938 6 års fængsel for blodskam overfor 15-årig datter, til hvem han skulle have haft sexuel forhold fra hendes 8. år. Tillige var han sigtet for bedrageri mod socialkontoret og for forledelse af sine 2 børn til at rømme fra børnehjem. — Han var tidligere straffet for indbrud, vold, betleri og uterlighed overfor en åndssvag pige. Ved mentalundersøgelse i 1938 betegnedes han: psykopat af schizoid type, en excentrisk og asocial person, der i årevis havde snyllet på det offentlige.

Domfældtes hustru angav under sagen i 1938, at hun ikke i ca. 15 år havde haft forbindelse med ham eller børnene, idet han efter hendes skøn ikke var normal . . . „gik nøgen omkring i hjemmet, var hidsig, opfarende og brutal, sygelig erotisk, forlangte samleje flere gange dagligt og havde også med andre kvinder at gøre.“ — — Det fremgik også af de foreliggende oplysninger i 1938, at børneværnet længe havde haft formodning om, at domfældte tyranniserede sine børn, der var sky af væsen, og at man nærede mistanke om et unaturligt forhold mellem fader og datter.

Datteren, fru C., nu 31 år gammel, har jeg en samtale med i hendes hjem. Hun fortæller: Har ikke kendt sin moder i opvæksten, men er opdraget sammen med broderen hos faderen. Som børn vidste de begge, at han var „sær“, og de var bange for ham. De skammede sig over ham, men følte sig alligevel nært knyttet til ham, da han var den eneste, der tog sig af dem. Han var ikke let omgængelig. Ofte gav han dem klø, og ikke sjældent fik de ingenting at spise. — Faderen var uterlig overfor fru C., fra hun begyndte at blive skolepligtig, men som barn var hun totalt uvidende om alt, hvad der havde med seksuelle forhold at gøre. Hun erindrer samlejer med faderen som noget yderst ubehageligt og meget ængstende. Hun har altid været indesluttet af væsen, mulig-

vis på grund af den opdragelse hun har fået. Faderen pålagde hende ikke at tie stille med hans behandling af hende, men da hun både var indesluttet og bange for ham, var det ikke nærliggende for hende at betro sig til andre. — — Efter retssagen i 1938 blev både hun og broderen anbragt på børnehjem, og broderen er senere emigreret til Argentina. — Fru C. blev først menstrueret i 16 års alderen og „vidste da ikke, hvad det drejede sig om.“ Under retssagen var det imidlertid gået op for hende, „hvad der var sket“, og i årevis var hun dybt ulykkelig, følte sig som et udskud og mente, at hun aldrig ville kunne komme i kontakt med andre, og at folk ville kunne „se det på hende“, og at hun ville blive forfulgt af den sag hele sit liv. Da hun i en ung alder lærte en mand at kende, var hun bange for samleje, og efter et par mislykkede forsøg i den henseende opgav hun i flere år samvær med mænd på grund af angst. I disse år tænkte hun på faderen med ubehag og bitterhed og syntes, at han havde bragt ulykke over hende. Omkring 20 års alderen voksede hun sig dog nogenlunde fra det, og i de senere år har hun „næsten glemt“ det. Hun kan nu tale om sin barndom uden straks at tænke på faderens uterlighed, hvad der ikke forhen var muligt. Hun er nu gift og har et godt forhold til sin ægtefælle, idet hun kan have samleje med ham uden at blive forstyrret af faderens minde. Hun betragter alt dette med faderen som et afsluttet kapitel, og synes ikke hun er nervøs i det daglige, ligesom hun fortæller, at hun i den voksne alder er blevet friere af væsen overfor fremmede. Hun ved, at faderen i 1938 fik fængselsstraf, men ikke hvor meget. Hun har ikke set ham siden da — dog et par gange på gaden, ved hvilke lejligheder hun ikke gav sig til kende. — Han døde i 1947.

Fru C. lever i gode kår i en nydelig lejlighed, er fiks af udseende og gør et intelligent og reelt indtryk. Hun er ret venlig, men reserveret. Hun erklærer, at hun var meget nysgerrig efter at høre, hvad man ville spørge hende om, men angiver, at det er pinligt for hende at tale om faderen. Hun fortæller, at hendes ægtefælle ved besked om sagen fra 1938 og anfører spontant, at hun synes, at faderen har forbrudt sig groft overfor hende.

- 4) En 44-årig mand blev i 1939 idømt 8 måneders fængsel for blodskam overfor 14-årig datter. Han var ikke tidligere straffet — var arbejdsmand, men havde længe været arbejdsløs. Af familien blev han beskrevet som opfarende og uomgængelig, og ved mentalundersøgelsen betegnedes han: hypersexuel og forfalden til drukenskab.

Datteren, fru D., 29 år gammel, fortæller ved samtale: Hun er nr. 1 af 7 søskende fra et meget fattigt hjem. Familien boede i 2 værelser, sov flere i samme seng, havde ikke ordentlige møbler, men brugte ølkasser som stole. Ofte lå hun i seng hos sin fader. Som mindre så hun op til ham, men fra ca. 11 års alderen forstod hun på moderen, at han var meget vanskelig og drikfældig. Flere

gange gik hun og moderen på gaden for at se, hvilke kvinder faderen rendte rundt med. I 1934, da fru D. var 14 år gammel og moderen på hospital, voldtog faderen hende 2 gange på samme nat. Dette har hun aldrig kunnet glemme, og det står stadig i hendes bevidsthed som „noget frygteligt og forfærdeligt“. Hun var meget bange for ham derunder. Efter det første samleje sagde faderen til hende, at han „ikke var færdig — hun skulle ligge stille, ellers ville en læge kunne se det på ham“, hvorefter han igen plejede fuldbyrdet samleje med hende. Bagefter forlangte han, at hun skulle sværge på, at hun aldrig nogensinde ville omtale det til nogen. — „Gjorde hun det, ville han tage gas“, hvorpå hun svor. — — Siden da så hun på faderen med andre øjne og var meget bange for ham, men han forgreb sig ikke mere på hende. Hun holdt sit løfte i flere år, men som 17-årig sagde hun til den 1 år yngre søster, at denne „skulle passe på faderen“. Søsteren, der aldrig havde været udsat for noget særligt fra faderens side, udbad sig nærmere forklaring. Da hun fik den, skældte hun ud og anførte, at hun „ikke kunne begribe“, at fru D. „havde fundet sig i det“. — I disse år var forholdet mellem forældrene blevet i tiltagende grad „forfærdeligt“. Fru D. var flere gange vidne til, at faderen havde samleje med moderen, og undertiden gik han nøgen omkring i hjemmet, og han sørgede ikke for familiens underhold. Moderen gav helt op og begyndte at drikke spiritus. For at give moderen en skilsmissegrund fortalte fru D. hende da en dag om faderens behandling af hende selv, da hun var 14 år. Det tog hårdt på moderen at høre derom, men hun foretog sig intet. Først 2 år senere, i 1939, da fru D. var 19 år gammel, gift og ikke mere hjemmeboende, brugte den nævnte søster, der var letsindig, en aften, da hun var kommet for sent hjem, den „gamle historie“ for at „redde sig“, idet hun gik til politiet og angav, at „hun var bange for sin fader, og at han havde været uterlig overfor hendes søster“ (fru D.). — Faderen nægtede og forlangte, at fru D. skulle sige, at hele historien var løgn fra hendes side. Dette ville fru D. imidlertid ikke. — Hun hørte dengang, at faderen fik 8 måneders fængsel, hvad hun syntes var „for lidt“, da hun mente, han havde begået en stor synd overfor hende, og ikke mindst var hun vred over hans forlangende om, at hun skulle sige, historien var løgn fra hendes side. De fleste af hendes familiemedlemmer viste i den følgende tid fru D. deres åbenbare mistillid, hvilket gik hende en del på nerverne. — Forældrene blev skilt i anledning af retsagen. —

Fru D. lærte at væve i sin ungdom. — Hun har kendt sin nuværende ægtefælle, fra hun var 15 år gammel og blev gift med ham, da hun var 17. Hun fik sit første barn, da hun var 18 år gammel og har senere fået endnu 2 børn. Hun har ikke (selv) indlædt sig på sexuel forhold til andre mænd end ægtefællen. Da kæresten for første gang i hendes 16. år gjorde seksuelle tilnær-

melser overfor hende, afviste hun ham kraftigt, men i 17 års alderen og før hun blev gift, begyndte hun at pleje samleje med ham, da hun ellers var bange for at miste ham. — Hun fortæller iøvrigt, at hun efter faderens voldtægt overfor hende troede, at hun skulle have et barn, og i 1½ år gik hun og ventede derpå med stor angst og usikkerhed, men turde ikke tale med nogen derom. Hun var dengang meget uvidende om sexuelle forhold og vidste end intet om menstruation, som hun selv først fik i 15 års alderen. Hun var da i anledning af moderens sygdom for en kortere tid på et børnehjem, hvor man forklarede hende, at „menstruation var en naturlig ting“. —

Fru D. har nu ret gode kår. Hendes ægtefælle er arbejdsmand, reel og forstående af væsen. Det er mange år siden, hun fortalte ham om sit faderforhold, og ægtefællen reagerede med i ord at udtale sin vrede på svigerfaderen. — Først i ca. 25 års alderen lykkedes det fru D. at „glemme“ faderen og at pleje samleje med manden uden angst og nervøsitet, idet hun før da altid tænkte med gru og lede på sin fader, — men gjorde, hvad hun kunne, for at skjule dette for ægtefællen. Hun angiver, at hun iøvrigt altid har været nervøs og stærkt reagerende og tror, at dette skyldes de dårlige forhold, hun er vokset op i og især misforholdet til faderen. — I de senere år har hun haft en knoglesygdom, der begyndte med rygsmerter. Hun har gået til behandling på Finsensinstituttet, hvor man har påvist knoglesvind i hendes ryggrad. Yderligere har man påvist en positiv gonoreaktion i hendes blod, hvilket formentlig slet ikke har betydning for hendes knoglesygdom. Da imidlertid hverken hun eller ægtefællen vil have pådraget sig gonorrhoe, har fru D. ofte „spekuleret på, om hun i sin tid skulle være blevet smittet af sin fader.“ Fru D. fortæller yderligere, at hun er meget nærtagende og tilbøjelig til at blive trist og forstemt, når tingene går hende imod, og hun tilstår, at hun altid går i angst for, at hendes ægtefælle skal blive drikfældig, hvilket hun erkender er ganske urimeligt, da han aldrig har vist tegn til noget sådant.

Fru D. gør et særdeles pænt indtryk, skønnes reel og vederhæftig og er i sin indstilling overfor udspørgeren både venlig og imødekommende, ligesom hun udtrykker glæde over at få lejlighed til at fortælle om de forhold, der har pint hende. Hendes væsen berigtiger, hvad hun selv pointerer, at hun er stærkt reagerende og nervøs.

- 5) En 59-årig mand idømtes i 1939 6 måneders fængsel, betinget, for blodskam overfor sin 8-årige datter. Han var tidligere dømt for cykletyveri og havde fået bøder for legemskrænkelse. — Han var bager og havde et bageri. Blev af familien beskrevet som uligevægtig, men frembød ved mentalundersøgelsen intet særligt i psykisk henseende.

Det fremgik af sagen, at datteren ofte sov hos ham, fra hun var

lille, og undertiden fik han hende til med hånden at gnide på hans kønslem. Dette omtalte hun til sin moder og ældre broder, og sidstnævnte ville have sagen anmeldt. Anklageskriftet omhandlede kun uterlighedsforhold for de sidste måneders vedkommende.

Samtale med datteren, fru E., 23 år gammel: Hun fortæller, at hendes forældre stadig samlever. Hun selv var ansat i faderens bagerforretning i sine unge år. Hun blev gift for 2 år siden, 21 år gammel, og har et godt forhold til sin ægtefælle, der aldrig har hørt om hendes faders „sag“. Fru E. kan ikke erindre enkeltheder om denne, men husker, at faderen sagde til hende, at „hun var den eneste, der skulle sove hos ham“, men hun ved ikke, hvad han foretog sig med hende, og han har ikke behandlet hende uartig siden 1939. Hun har altid følt sig usikker overfor ham og har tit været irriteret på ham, når han skældte ud, hvad der ofte skete. Hun erklærer, at hun aldrig har brudt sig om ham og gentager, at der „sidder en mængde irritation i mig“ fra gamle dage mod ham, men hun har ikke sat dette i relation til „sagen“. I den forbindelse omtaler hun, at alle i familien var vrede på faderen over, at han i sin tid interesserede sig for stærkt for en bager-ekspeditrice. — Fru E. angiver, at hun er glad og tilfreds i sit ægteskab, er ikke nervøs og vil ikke have kendt til seksuelle vanskeligheder. Fornylig har hun fået sit første barn.

Fru E. skønnes normalt begavet, er smilende og venlig, i neutral stemning.

- 6) En 59-årig mand blev i 1940 idømt 5 års fængsel for blodskam overfor sine 3 døtre i alderen 13—20 år. Han var tidligere dømt for betleri og husspektakler. Han var født udenfor ægteskab, opdraget først hos en mormoder, derefter på børnehjem og havde været beskæftiget som tjenestekarl og køkkenkarl, men i mange år levet af socialhjælp og „børnepenge“. I 1940 havde han 11 børn. — Ved mentalundersøgelse betegnedes han: primitiv, med ringe horisont.

I 1952 idømtes han 1 års fængsel for blodskam over for en fjerde datter.

Det fremgår af sagen i 1940, at han havde behandlet sin ældste, 20-årige, datter uterligt med befølinger, medens hun var gravid. Datter nr. 2 havde han flere gange fra 1938—40 haft samleje med i hendes 16. til 18. år. Datter nr. 3, der i 1940 var 13 år gammel, havde han flere gange behandlet uterligt. Under sagen sagde datter nr. 2 god for ham.

Datter nr. 2, fru F., nu 28 år gammel, fortæller ved samtale følgende: Hendes ældste søster er gift med en dominerende mand, og hun fraråder henvendelse til hende. Den yngre søster (datter nr. 3) er gift med en arbejdssky mand, og hun vil næppe komme til en samtale. Den yngste (datter nr. 4), som faderen i 1952 blev straffet for at have behandlet uterligt, er letsindig og færdes på restaurationer på Vesterbro. Det er fru F.s nuværende mand, der

var anmelder i sagen i 1952, men pigen blev vred „over den balade“ sagen gav anledning til og „er vist iøvrigt ligeglad med sin fader.“

Fru F. fortæller videre: Hendes moder døde, da fru F. var 15 år gammel. Moderen var sød og god, men faderen var tit beruset, og da overfor moderen brutal og ondskabsfuld. Børnene var i reglen vrede på ham og bange for ham. Efter strafafsoning har han vist ikke været drikfædig, og fru F. angiver, at hun jævnligt har set ham, men ikke vil omgås ham. Det var i sin tid kun når faderen var beruset, at han ville „i lag“ med fru F., og ofte løb hun bort fra ham og overnattede hos bekendte for at undgå ham, men dette var vanskeligt, da hun en lang tid efter moderens død var den ældste pige i hjemmet og som sådan skulle passe det. Samlejer med faderen startede, da fru F. var omkring 14 år gammel, og hun var da komplet uvidende om seksuelle forhold. Faderen havde fuldbyrdede samlejer med hende, når han var beruset, og de forekom hende modbydelige. Først da sagen kom for i 1940, hørte fru F., at faderen også havde været uterlig overfor hendes søstre. Hun erkender, at hun sagde i retten, at hun havde indvilget i samlejer med sin fader, men dette sagde hun kun, fordi hun mente, at hun „burde prøve at gøre hans sag så mild som mulig.“

Fru F. angiver, at hun altid har været indesluttet af væsen, stærkt reagerende og tilbøjelig til forstemninger, når tingene går hende imod. Som voksen har hun været meget nervøs og tror, at dette er begrundet i hendes opvækstkår og hendes forhold til faderen. Dette forhold har iøvrigt spillet en overvældende rolle for hendes seksualliv. I 16 års alderen blev hun forlovet med en mand, som hun senere, 19 år gammel, blev gift med. Under forlovelsen ønskede kæresten ofte samleje, men hun gik kun med hertil under pres, da det forekom hende „modbydeligt“. Hun blev gravid og nægtede samleje under graviditeten. Barnet døde 2 uger efter fødslen, og fru F. har ikke senere været gravid. Hun blev skilt fra ægtefællen et år efter, at de var blevet gift på grund af hendes fortsatte aversion mod sexuel samkvem, men iøvrigt passede de godt sammen. Skilsmissen var hende dog ikke nogen større sorg. Et par år efter traf hun nuværende ægtefælle, med hvem hun blev gift i 1946. Han er arbejdsmand og god, flink og hensynsfuld. Forhen havde hun også aversion mod samleje med ham, hvilket hun „ikke vil betegne som angst, men afsky“, idet hun i årevis under samleje havde fantasier om en beruset mand. Først da sagen med den yngre søster kom for i 1952, fortalte fru F. sin ægtefælle om sin barndom og om faderen. Ægtefællen viste sig dengang som senere forstående, og ved hans hjælp er fru F. efterhånden blevet normal i sexuel henseende, så hun kan pleje samleje uden forstyrrende fantasier.

Fru F. har altid næret stor bitterhed mod sin fader og benægter nogensinde at have været erotisk betaget af ham, „tværtimod“.

Hendes bitterhed er begrundet i hans behandling af hende selv, men også hans brutalitet i beruset tilstand overfor den afdøde moder. Fru F., der økonomisk har det godt, har længe ønsket at få børn og er i den anledning blevet undersøgt. Hun har fået den besked, at hverken hun eller ægtefællen fejler noget, så hun „håber stadig.“

Fru F. skønnes jævnt begavet, gør et pænt og vederhæftigt indtryk og kan tale om sine forhold uden påfaldende affekt.

- 7) En 37-årig mand idømtes i 1940 5 års fængsel for blodskam overfor sin 14-årige datter ved flere gange i de to foregående år at have plejet samleje med hende. Han havde forhen vedtaget bøder for overtrædelse af motorloven, men var ellers ikke straffet. Han var gårdmusikant og havde længe levet af socialhjælp. Han betegnedes ved mentalundersøgelse: forfalden til drukkenskab ... syntes at have undergået en udtalt social deroute ...

Datteren, fru G., 28 år gammel, fortæller ved besøg i hendes hjem: Hendes barndomshjem var meget fattigt, moderen forkuet og ængstelig af sig, faderen brutal og vanskelig omgængelig og underkuede hele familien. Han drak alt op, hvad han tjente, og det var moderen, der måtte opretholde hjemmet. Fru G. havde aldrig i sit hjem fået oplysninger om seksuelle forhold, heller ikke om menstruationen, — som hun fik 13 år gammel. Hun blev „forfærdet“ derover, men søgte råd hos sin ældre søster. — Faderen begyndte sin uterlige behandling af fru G., da hun var 12 år gammel, men i det første årstid anede hun ikke, hvad samleje „betød“. Hun var altid bange for hans tilnærmelser. Når han var beruset, ville han have samleje med hende, undertiden også når han var ædru, og han sagde til hende, at hun ikke måtte tale derom, „for så kunne der ske noget grusomt“. Hendes moder var flere gange vidne til faderens behandling af fru G., men foretog sig intet, da hun ikke turde. Da fru G. var 14 år gammel, reagerede hun en dag kraftigt på faderens tilnærmelser og sagde til moderen, at „hvis hun ikke ville foretage sig noget, ville hun selv“, hvorpå moderen anmeldte faderen til politiet. Fru G. fik den opfattelse, at faderen blev idømt 3 års fængsel, og dette mente hun „var altfor mildt“, idet hun opfattede hans forbrydelse mod hende som „meget stor“. Da faderen kom hjem efter afsoning, var fru G. blevet forlovet og flyttede straks hjemmefra. Hun var da beskæftiget på en fabrik og blev kort efter gift, 19 år gammel. Moderen er senere blevet skilt fra faderen, formentlig fordi hun ønskede at vedligeholde forbindelsen med sine døtre, der ikke ville besøge hende, når hun boede sammen med faderen.

Fru G. angiver, at hun i hele sit liv har været i trykket stemning, hvilket hun mener er begrundet i faderens væsen og forholdet til ham, idet hun altid var angst for ham i opvæksten. Hun selv fik ikke mange klø, men han var meget brutal overfor de andre familiemedlemmer. Hun tænkte i sin opvækst altid med

had og bitterhed på ham. Hun har altid været ængstelig af sig og mørkerød, nærtagende og overfølsom, „aldrig rigtig glad“, og hun har altid på fornemmelsen, „at der vil ske et eller andet ulykkeligt.“ Hun har dog ikke haft nervesammenbrud eller ligget på hospital for dårlige nerver. Hendes ægtefælle er god og mild af væsen. Først da hun blev gift, bad han om samleje, men fru G. ville ikke. Først da hun blev gift, indlod hun sig på sexuel forhold til ham, men i flere år var samleje med ham forbundet med angst og ubehag, idet hun herunder kun tænkte på forholdet til faderen. Hun gjorde, hvad hun kunne, for at skjule dette for ægtefællen, og først i de senere år har hun kunnet have naturligt sexuel forhold til ham uden at føle sig angst eller mindes faderen. Hun har to børn, hvoraf den yngste, en datter, er født med kun een arm, og dette har hun taget sig meget nær. Hun anfører spontant, at hun iøvrigt kun har grund til at være glad for sine nuværende kår. — Hun fortæller yderligere, at hun ikke vil se sin fader i sit hjem. Engang løb hun på ham hos søsteren og havde da sin lille søn med. Det var første gang, faderen så barnet, og hans første bemærkning var: „Hvad er det for en lille lort, du har fået“, hvilken bemærkning fru G. følte sig såret over.

Fru G. gør et velbegavet indtryk. Hendes hjem er nydeligt og velholdt. Hun er venlig og tillidsfuld og ivrig efter at fortælle om sine forhold, vil gerne udtale sig „for andres skyld“. Hun gør et vederhæftigt indtryk, men skønnes stærkt reagerende. Hun taler på nervøs måde og med tydelig affekt og bitterhed om sin fader, med opgivende medlidenhed om sin moder og med stor varme om sin ægtefælle og sine børn.

- 8) En 47-årig mand idømtes i 1942 6 års fængsel for blodskam overfor sin 17-årige datter, der blev betegnet som tilbage i åndelig henseende, og hvem han i ca. 3 år adskillige gange havde plejet samleje med, altid på den måde at det „foregik bagfra“. Tidligere var han idømt hæftestraf for blodskam overfor en 17-årig steddatter ... Han havde været sømand og havnearbejder. Hans hustru beskrev ham i 1942 som „et vildt dyr sexuel, når han var beruset“. Hustruen var medlem af „Elimforsamlingen“, hvilken sekt manden ikke kunne udstå. Ved mentalundersøgelse i 1942 frembød han „ikke noget væsentligt psykisk abnormt.“

Samtale med datteren, den nu 30-årige fru H., i hendes hjem i provinsen: Fru H. klarede sig efter egen mening ret godt i skolen. Som ung havde hun fabriksplads, blev gift 24 år gammel. Hun har nu 5 børn og er gravid med nr. 6. Ægtefællen er arbejdsmand, „god og flink“ og begge er ivrige medlemmer af „Elimforsamlingen“. — Hendes forældre blev skilt i tilslutning til retssagen i 1942, og fru H. ved, at faderen kom i fængsel, men ikke hvor hård en straf han fik. Hun fortæller, at han i hendes barndom drak en del spiritus, men hun var ikke egentlig bange for ham. Selv da hun var i pubertetsårene, vidste hun intet om seksuelle forhold.

Hun erindrer, at faderen havde samlejer med hende, men „altid bagfra“, og for det meste når moderen var på arbejde, dog også af og til når moderen var hjemme, men hun sov oftest i et andet værelse. Faderen gav fru H. småpenge for at tie stille. Da fru H. var 16 år gammel, hørte hun en veninde omtale et fader-datter forhold, hun havde hørt beskrive, hvortil fru H. bemærkede, at „sådan havde hun det også med sin fader.“ Veninden lod det gå videre, hvorefter fru H.s moder måtte anmelde faderen. Dette var moderen meget ked af, og fru H. også „på grund af alt det postyr“. Fru H. husker, at hun „i lange tider“ tænkte på sin fader med bitterhed og vrede, men fortæller, at han fornylig har bedt hende om forladelse, og da fru H.s religion har lært hende, at hun skal tilgive alt, har hun da også, mener hun, tilgivet ham, men hun vil ikke omgås ham. Hun angiver videre, at hendes sexuelle forhold til ægtefællen er tilfredsstillende og pointerer selv i den forbindelse, at samleje med ægtefællen „jo foregår naturligt“, ikke som med faderen i sin tid. Påny vil fru H. pointere, at religionen hjælper hende i hele hendes tilværelse.

Fru H. bor i en nydelig nybygget villa („den har vi fået på grund af alle børnene“). Indenfor er der meget rodet. 5 mindre-årige børn kravler rundt og skriger, og fru H., der er højgravid, synes ikke at kunne klare forholdene. Hun virker som sinke og er lidt forbeholden og anfører, at hun ikke „bryder sig om“ at tale om sin fader. Iøvrigt byder hun én velkommen og er venlig og i neutral stemning, når samtalen drejer sig om almindeligheder.

- 9) En 45-årig mand idømtes i 1942 6 års fængsel for blodskam overfor 17-årig datter, hvem han jævnligt igennem 1 årstid havde plejet samleje med, og hvis åndssvage barn, født i 1941, han var fader til. Domfældte, der tidligere havde været idømt betinget fængselsstraf for bedrageri, havde været sømand og arbejdsmand, men ofte arbejdsløs. Ved mentalundersøgelse i 1942 betegnedes han: lavtstående sinke og temmelig afstumpet i sit følelsesliv.

(Skriftlig) henvendelse til datteren, frk. I., nu 29 år gammel, reagerede hun på ved telefonisk at bebrejde mig, at jeg „rippede op i gamle sager“ og udtalte, at hun var nervøs og ængstelig for at tale derom. — Alligevel kom hun et par dage efter og var da venlig og velvillig og virkede nogenlunde rolig og tillige reel og middel begavet. Det var imidlertid åbenbart, at hun var stærkt reagerende og konfliktfyldt og hun græd meget, da hun fortalte om sin barndom og ungdom.

Hun angav: Er født udenfor ægteskab. Hendes fader sejlede, da hun var lille, men da hun var 6 år gammel, giftede forældrene sig. Før den tid havde hun boet sammen med sin moder hos morforældrene og havde haft det udmærket, var blevet forkælet og havde følt sig tryk. Da faderen kom til, „blev alt forfærdeligt og elendigt.“ Han var „meget, meget streng“ og tyrannisk og gav klø for alt. Moderen var noget tilbage, naiv og lidt sløv og alt gik

over hovedet på hende. Hun havde rengøringsarbejde udenfor hjemmet. Frk. I. var længe enebarn, men fik senere 2 søstre. Faderen var ikke drikfærdig, men meget uøkonomisk. Som barn var frk. I. ofte vidne til, at forældrene plejede samleje med hinanden, hvad der forekom hende „ubehageligt“. Faderen begyndte at pleje samleje med hende selv, da hun var omkring 15 år gammel og tvang hende dertil. „Han var en tølper“. Før forholdet til faderen startede, var frk. I. ganske uvidende om seksuelle forhold, og hun gav efter for ham for ikke at få klø, men hun vil på ingen måde selv have givet anledning dertil. Hun vil vedgå, at hun som barn var kælen anlagt, og når faderen „var god“, kunne hun som barn være glad for ham. Efter samlejer kunne han bøde lidt på det hele ved bagefter at forære hende pæne sko og andre gaver. Der blev først snakket i hjemmet om hendes forhold til faderen, da hun blev gravid. Hendes moder spurgte hende ud om, hvem barnefaderen kunne være, og frk. I., der på dette tidspunkt kendte lidt til en ung mand, hvem hun imidlertid aldrig havde haft seksuelt forhold til, angav, at denne var barnefaderen. Faderen anede en hjælp og henvendte sig til den omtalte unge mand, og „så først blev der stor ballade.“ Frk. I. følte det som en frygtelig skam, at hun var blevet gravid med sin fader og var meget bitter over dennes simpelhed, også i den anledning. Frk. I. havde kun sit barn hos sig i 2 måneder, da det viste sig at være åndssvagt og anbragtes på Ebberødgaard. Der har det siden været — og frk. I. har ikke siden set det. — Efter at faderen havde afsonet straffen fra 1942, fortsatte han samlivet med moderen og „har tilsyneladende også fået tilladelse til at bo i hjemmet med de 2 små søstre.“ Frk. I. har aldrig hørt om seksuelt overgreb fra hans side mod dem, men hun har „talt med søstrene om faderen“ og har bedt dem rapportere til hende, „hvis han på mindste måde var uartig“. Frk. I. holder meget af sin moder, der stadigvæk beder hende om at komme på besøg og også ofte anmoder om pengehjælp. Frk. I. kan imidlertid ikke udstå faderen, men synes på den anden side at det er synd for moderen, om hun helt holder sig væk fra hende.

Frk. I. hævder, at hun altid har hadet sin fader og stadigvæk gør det, selv om hun også af og til nu kan tænke på ham med medlidenhed. Hun mener, at hendes had er begrundet i hans seksuelle behandling af hende, men vil ikke kunne adskille dette fra den angst og usikkerhed, hans brutalitet og væsen bragte hende i hendes opvækst.

Efter at frk. I.s barn var fjernet fra hende, traf hun under besættelsen sammen med veninder nogle tyske soldater og gav sig til at drikke på restaurationer, fordi hun, når hun drak, kunne glemme sine genvordigheder og sin „skam“. Hun var dengang 17—18 år gammel og angiver, at hun „har undret sig over, at børneværnet ikke skred ind overfor hende.“ I 1945 blev hun på

grund af sin omgang med tyskere idømt 2 års fængsel „for landskadelig virksomhed.“ Mens hun sad fængslet i Horserød, hørte hun en dag en medfange sige: „Her er alt fra mordere til blodskamsfolk“, hvorpå frk. I. spurgte, „hvad blodskamsfolk var for noget“. Da hun fik forklaringen, blev hun fuldstændig chokeret, „så var jeg jo selv en blodskampige“. Siden har hun haft fornemmelse af, at folk kan se på hende, hvad der er overgået hende, og at hun har født et barn under sådanne forhold, og hun føler alt dette som en „uaftvættelig plet og skam“. — Efter strafafsoningen har frk. I. haft kontorpladser og har klaret sig ret pænt socialt. Hun færdes ikke mere på restaurationer, men føler sig „syg i sindet“. Hun er således altid bange og nervøs, altid usikker og ængstelig for, „hvad der kan og vil ske“. 3—4 gange har hun været patient på psykiatriske hospitalsafdelinger og 2 gange på Sct. Hans Hospital for depression, hvor hun for et par år siden blev behandlet med insulin-shock. Hun har jævnligt mareridt, hvorunder hun drømmer, at faderen forfølger hende og plejer samleje med hende, og dette „gør mig helt syg“. For at dække over sin nervøsitet og usikkerhed har hun tillagt sig en ydre skal af hårdhed. Hun mener tillige, at faderens seksuelle forhold til hende har ødelagt hende seksuelt. Således kan hun, skønt hun kan blive erotisk betaget af mænd og gerne vil pleje samleje, ikke tilfredsstilles derved. For nogen tid tilbage traf hun en kvinde, der var sød og venlig af væsen overfor hende. Denne kvinde viste sig at være homoseksuel, og frk. I. har i nogen tid haft homoseksuel omgang med hende, men pointerer, at hun ikke selv er eller føler sig homoseksuel, og at hendes tilknytning til veninden beror på, at hun føler, hun kan stole på denne. Frk. I. vil herefter betegne sig selv som bisexual, i hvilken forbindelse hun fortæller, at hun har „læst en del om den slags forhold og ved besked“. — Under samleje med mænd, hvad hun adskillige gange har prøvet, er hun hæmmet og samtidig særdeles bange for spørgsmål fra partnerens side om sin fortid. — Hun ville imidlertid gerne giftes, hvis det var muligt for hende at finde en mand, som hun kunne være fri overfor. — På forespørgsel om hvorledes frk. I. betragter sin faders behandling af hende, svarer hun, at „han har begået en meget stor forbrydelse, der burde straffes hårdt.“

Sædelighedspolitiet meddeler på forespørgsel, at frk. I. for ca. 12 år siden i en periode var løsgænger og omgikkes tyske soldater, men senere har hun ikke gjort sig ufordelagtigt bemærket. Fra Horserød statsfængsel meddeler socialrådgiveren, der i årevis — og endnu — har taget sig af frk. I., at den straf, frk. I. pådrog sig i 1945 for landsskadelig virksomhed, „forekom altfor hård, idet hun er et ærligt, men neurotisk ... menneske, splittet i sindet, især seksuelt konfliktfyldt ... et kompliceret eksempel ...“

- 10) En 42-årig mand blev i 1943 idømt 4 års fængsel for blodskam overfor sin 16-årige datter. Af sagen fremgik, at han i årene

1938—42 adskillige gange havde befølt datteren og forsøgt samleje med hende, og i ca. 1 år plejet fuldbyrdede samlejer med hende. Dømfældte, der ikke tidligere var straffet, var udlært smed, havde været fabrikarbejder og i nogle år ernæret sig som chauffør. Ved mentalundersøgelsen frembød han ikke noget særligt i psykisk henseende.

Henvendelse til datteren, fru J., 28 år gammel, om en samtale, afviste hendes ægtefælle telefonisk i første omgang, idet han anførte, at hun var nervøs. I samme telefonsamtale bad han mig alligevel om „med det samme“ at komme til en samtale i deres hjem for til sidst at anføre, at jeg slet ikke skulle komme, da hans kone „græd over, at der blev rippet op i den gamle sag.“ — Kort efter telefonerede fru J.s moder og bad mig komme hos sig. — Jeg aflægger derefter besøg i moderens hjem. — Hun angiver, at hun blev skilt fra fru J.s fader i anledning af sagen i 1942 og var nu gift, for 2. gang, med en restauratør. Hun fortæller videre, at fru J. altid har været meget indesluttet og følsom, men ikke nervøs som barn. I hendes pubertetsår forandrede hun sig i påfaldende grad, idet hun da ofte græd og flere gange udtalte om sin fader: „Gid han var død“ og viste faderen et „mærkeligt“ had, hvad moderen først ikke kunne begribe. En dag, da fru J. var 16 år gammel og lå syg derhjemme af halsbetændelse, sagde hun til sin moder, der skulle på arbejde: „Gå ikke, tænk, hvis fader kom!“ Hun var da så angstpræget, at moderen gik hende nærmere på klingen og fik ud af hende, at faderen „havde været uartig overfor hende“. Mere ville hun ikke forklare — hvilket hun først gjorde overfor politiet. Hendes fader nægtede og hævdede, at datteren ville sætte ondt for ham overfor moderen (hustruen), idet forholdet mellem dem på det tidspunkt var temmelig spændt. — Fru J. tog sig retssagen særdeles nær, „var meget ulykkelig og helt fra det.“ I årene derefter demonstrerede hun ikke blot vrede, men forbitrelse overfor faderen og erklærede åbent, at hun hadede ham. Allerede i 16 års alderen var fru J. forlovet med nuværende ægtefælle, med hvem hun nu har et godt samliv. Hun har født et barn i 1953, men under graviditeten (der var da polio-epidemi) var hun syg og let lammert, uden at man dog kunne diagnosticere sygdommen. Barnets ene fod var let deform ved fødslen, men er blevet „rettet“ ved ortopædisk behandling. Efter fødslen var fru J. indlagt på neurokirurgisk afdeling til observation for hjerne-lidelse. Der påvist en betændelse af hjernehindrerne, og hun blev behandlet med godt resultat. — Hendes konflikter i relation til faderen er i nogen grad gået i glemmebogen, såvidt man kan skønne, men hun bliver stadig utilpas „og dårlig“, hvis hun ser faderens bil på gaden (han kører som chauffør). Bortset fra dette synes hun glad og tilfreds, og ægtefællen, der er til stede ved samtalen, bekræfter dette og udtaler, at han mener, at hans hustru, fru J., er veltilpasset også sexuel.

- 11) En 44-årig mand blev i 1943 idømt 5 års fængsel for blodskam overfor 2 døtre. Den ældste datter, der da var 18 år gammel, havde han flere gange igennem ca. 3 år været uterlig overfor og med den yngste datter, der i 1943 var 16 år gammel, havde han igennem et par år, da hun var 13—14, adskillige gange plejet samleje. Han var ikke tidligere straffet, havde forhen været sømand og derefter i nogle år kasernebetjent og klarede sig pænt socialt. Ved mentalundersøgelse (i 1943) betegnedes han som noget moralsk afstumpet, men uden ellers at frembyde noget særligt i psykisk henseende.

Ovnenævnte yngste datter, frk. K., nu 27 år gammel, fortæller ved samtale på mit kontor: Den ældre søster er gift, men har ikke fortalt sin mand „om sin fader“ og ønsker ikke at komme her. Frk. K. selv derimod angiver, at hun gerne vil fortælle om sig selv og sine forhold: Faderen var, da de var små, både hyggelig og rar, og dengang holdt hun meget af ham. Hun var i barndommen sin „faders pige“ og altid den foretrukne, men hun blev bange for ham, da han begyndte at forlange samleje med hende. Ellers stod hun sig stadig godt med ham, og han gav hende en masse gaver. Hun hævder, at hun „på ingen måde“ har følt sig seksuelt tiltrukket af ham. Da hun blev større, forstod hun, at der var noget abnormt i hendes forhold til faderen, og hun talte ikke derom til nogen, omend han vist aldrig pålagde hende at tie dermed. Da sagen kom for i 1943, var frk. K. 16 år gammel og hendes forhold til faderen af ret gammel dato. Det skete på følgende måde: En dag gav en veninde af frk. K. sig til at „fortælle hende om drenge“, hvortil frk. K. bemærkede: „Det har været anderledes med mig“ og fortalte veninden om sit fader-forhold. Veninden blev forarget og lod det gå videre til sine forældre, der derefter anmeldte sagen, og frk. K. kom til undersøgelse på Retsmedicinsk Institut. Dette forekom hende at være en „frygtelig“ oplevelse — hendes moder blev ulykkelig, og „der var stor ballade derhjemme.“ Ved den tid var frk. K. meget religiøs, og da faderen blev fængslet, følte hun et frygteligt samvittighedsnag, fordi det jo var hende, der havde provokeret, at sagen kom frem. Hun syntes dengang, at den dom, han fik, var meget hård, men dette synes hun ikke mere, da hun mener, at hans behandling af hende har forkvaklet hendes tilværelse. Efter strafafsoningen vendte faderen tilbage til hjemmet og er nu beskæftiget som arbejdsmand, men han har forandret sig af væsen, idet han nu er kontrær og afvisende, og frk. K. føler sig sky overfor ham. — Frk. K. har haft fabrikpladser, været bogbinder og husassistent og læser nu til børnehavelærerinde. Børneværnet forbød hende ophold i forældre-hjemmet, før hun fyldte 21 år. Derefter boede hun hjemme fra 21—23 års alderen, men i de senere år har hun boet sammen med en kvinde.

Som barn ønskede frk. K. at være en dreng, og siden 16—17 års alderen har hun været klar over, at hun er homoseksuel. Hun har

flere gange været forelsket i jævnaldrende piger og har for tiden et sexuel forhold til den kvinde, hun bor sammen med. For år tilbage syntes hun, at „Gud havde været hård ved hende, fordi hun var blevet sådan“, men efterhånden har hun nogenlunde forsonet sig med sin skæbne. Et par gange har hun som eksperiment forsøgt samleje med mænd, men sådanne seksualforbindelser har altid ladet hende fuldstændig kold. Hun er stadig tilbøjelig til at mene, at hendes forkvalede sexualliv skyldes faderens behandling af hende, idet „noget sådant jo gør én anderledes end andre“, og hun gentager (spontant), at efter hendes mening er et sådant fader-datter-forhold „en stor forbrydelse“. I hvert fald følte hun sig i sin opvækst „anderledes end andre piger“ på grund af dette. Iøvrigt fortæller frk. K., at hun reagerer stærkt på alt. Hvis noget således går hende imod, får hun hovedpine og udslet på kroppen, og jævnligt er hun opgivende og trykket og trist af stemning. Hun har dog ikke søgt lægebehandling derfor. Hun har aldrig været gift eller forlovet.

Frk. K. er tæt-bygget, kraftig og lidt mandhaftig af væsen og fører sig på en måde, så man får mistanke om hendes homosexualitet, førend hun spontant fortæller derom. Hun forekommer iøvrigt velbevaget og sandfærdig.

- 12) En 45-årig mand idømtes i 1943 arbejds hus ved Byretten — ændret i 1944 ved Landsretten til 1 års fængsel — for blodskam overfor sin 20-årige datter ved flere gange at have begået voldtægt overfor hende, 1. gang da hun var 17 år gammel. Domfældte var også sigtet for at have påvirket hende til falsk forklaring i en faderskabssag. — Han havde forhen været bud og arbejdsmand, men jævnligt arbejdsløs og havde været gift 3 gange. Han var forhen straffet flere gange for tyveri og tillige for bedrageri. Ved mentalundersøgelse i 1943 betegnedes han: psykopat, forfalden til drukkenskab og psykisk forsimplet. — Datteren, der samtidig var sigtet for falsk forklaring i retten, havde angivet en opdigtet person som fader til et barn, hun fødte i 1942, skønt hendes fader var barnefaderen. — Af akterne fra børneværnet vedrørende hende fremgår, at hun i sin første barndom var sød og hjælpsom, men da hun kom i puberteten, „var det, som om en djævel foer i hende“, idet hun blev næsvis, sladderagtig og arbejdssky. Hendes moder var i sine unge dage „helt umulig“, og pigebarnets fortællinger om sine 2 fædres behandling af hende (se senere) syntes at have et rigtigt grundlag. — Hun blev ligesom faderen mentalundersøgt i 1943 og betegnedes da: svært arveligt belastet, milieuskadet, psykopatisk præget og noget moralsk defekt.

Nævnte datter, fru L., nu 31 år gammel, fortæller ved personlig samtale med mig på mit kontor: Hendes rigtige forældre blev skilt, da hun var ca. 6 år gammel, og moderen giftede sig igen. Indtil 16 års alderen var fru L. hos moderen og stedfaderen. Denne var ondsksfuld og uterlig overfor hende (og hendes 2 mindre

søskende). Således lagde han hende undertiden over sine knæ og stak sine fingre op i hendes kønsdel og lovede „1 kr. for 10 slag i halen“, ved hvilke lejligheder han da også af og til gav hende penge, „men hun kunne ikke blive fri for slagene“. Engang fortalte hun sin rigtige fader derom, og denne anmeldte stedfaderen til politiet for uterlighed overfor hende. (Sagen sluttede på grund af bevisets stilling). Herefter flyttede fru L. 16 år gammel til den rigtige fader, for hvem hun blev en slags husbestyrerinde. Hun kom nu imidlertid „fra asken i ilden“. Faderen var drikfældig og ville have samleje med hende, hvad han 2—3 gange tiltvang sig i beruset tilstand. Han truede hende med, at hun „ville komme på „Livø““, hvis hun talte derom.

Fru L. blev i 1944 for falsk forklaring m. m. idømt 8 måneders fængsel betinget på vilkår af 5 års tilsyn af Dansk Forsorgsselskab. Hun tog arbejde ved husvæsen og klarede sig ret godt, og hun har ikke senere været sigtet i straffesager. Hun blev gift for 6 år siden med en arbejdsmand og har 2 børn og er tilfreds med sine sociale kår. Hun fik den opfattelse, at faderen blev frikendt i 1943, hvilket hun fandt uretfærdigt. Hun spørger nu om, hvilken dom han fik, og til svaret bemærker hun, at „det kan jeg bedre affinde mig med“. Hun fortæller, at hun, da hun boede hos faderen, altid var vred på ham, „han var tosset, når han drak“, og han forekom hende at være en ond person. Når han var beruset, kastede han med knive og talte om, at han ville hænge sig, og han spiste da også af og til sovetabletter, når hun så på det, og hun har flere gange måttet skære ham ned, når han forsøgte at hænge sig i lysekronen. Disse hans selvmordsforsøg tog hun dog ikke særligt højtideligt. Hun græd meget de gange han plejede samleje med hende, og ved andre lejligheder slog han hende ret slemt. Under retssagen påduttede han hende yderligere en mængde usandheder (bl. a. at hun var erotisk betaget af ham, hvad hun hævder var løgn). — — I 17 års alderen havde fru L. et forhold til en frasepareret mand, der vidste besked om hendes faderforhold. Han forlod hende. Hendes nuværende ægtefælle ved intet om den nævnte sag.

Fru L. angiver, at hun er noget stemningsskiftende, men hun føler sig ikke særligt nervøs, og hun synes, at hun er normal i kønslig henseende. Vil således have et normalt og ret tilfredsstillende sexuel forhold til ægtefællen. I sine yngre år tænkte hun ofte med angstfølelser på sin fader, „så jeg blev underlig over det hele“, men hun har anstrengt sig for at skubbe tankerne om ham bort i sin bevidsthed, da de forekommer hende meget ubehagelige, og det er i det væsentlige lykkedes for hende. Hun har ikke set faderen siden 1943 og „vil“ ikke se ham.

Fru L. er venlig og smilende ved samtale, forekommer intellektuelt jævnt udrustet, men noget primitiv, affektflad og følelsesafstumpet. Hun skønnes ikke uvederhæftig. —

13) En 43-årig mand blev i 1943 idømt 8 års fængsel for blodskam overfor 2 døtre, 16 og 14 år gamle. Det fremgik af sagen, at med datteren M., den ældste, havde faderen plejet samleje, siden hun var 9 år gammel, og med den yngste N. fra hun var 13. Samlejerne med M. foregik næsten dagligt. Faderen hævdede under retssagen, at han „ikke var begyndt med“ M., førend hun var 11—12 år, og at hun overdrev stærkt, hvad hyppigheden af samlejerne angik. Han påpegede, at døtrene altid havde været glade for ham, og at han havde taget sig meget af dem. Ofte sov de hos ham i sengen, og M. kom ofte uopfordret op til ham. Hans hustru havde i nogle år været ret svagelig efter underlivsoperation og havde i lang tid ikke haft lyst til sexuel omgang med ham. — M. og faderen var i 1940, da M. var 15 år gammel, sammen i Kiel for at arbejde, og forholdet dem imellem fortsatte til 1941, da M. nægtede at have mere med ham at gøre. Han havde derefter i et årstid sexuel omgang med den 2 år yngre N., som også kom til Kiel. Faderen havde angiveligt ikke truet døtrene, men sagt, „at hvis de sagde noget, ville han komme i fængsel.“ — — Faderen var ikke tidligere straffet. Hans forældre var skilt. Som dreng havde han været på skolehjem og som voksen opholdt sig i Argentina. Tilbagekommen til Danmark fik han løse ansættelser som arbejdsmand og var en tid gadehandler. — Ved mentalundersøgelse i 1943 betegnede han som hypersexuel, men . . . ellers intet særligt i psykisk henseende.

Efter skriftlig henvendelse til datteren M. i 1954, da hun var 29 år gammel, angav hun telefonisk . . . at hun nu var gift og havde 4 børn. Hun ønskede ikke at komme til samtale, da hun „nødtigt ville have rippet op i den gamle sag.“ Hun sluttede med, at hun „måske alligevel ville komme“ — men viste sig ikke. —

Af akter fra sædelighedspolitiet ved vi imidlertid om M., at hun i 1945, 19 år gammel, var løsgænger og sigtet for overtrædelse af sædelighedstilhold. Hun blev dengang underkastet mentalundersøgelse, hvoraf skal anføres følgende: — Nr. 2 af 3 søskende. Fulgte godt med i skolen, udgik af 7. klasse. Efter konfirmationen fabrikarbejdsrke. Som sådan i Kiel i 1940 efter faderens opfordring, da han arbejdede der. Også søsteren (N.) kom til Kiel. I 1941 vendte M. hjem til København, fik atter fabrikladser og blev senere husassistent, kaffejomfru og køkkenpige i Kastrup lufthavn hos tyskerne. — I 1944 en sluttet politisag vedrørende overtrædelse af samlejeforbud, og samme år blev der meddelt hende sædelighedstilhold. Hun overtrådte dette, færdedes på „Langelinie“ med polske marinere og omgikkes af og til tyske soldater i „Tosca“. Hendes forældre var blevet skilt i anledning af blodskamssagen i 1943, og siden havde M. ikke villet omgås sin fader. — — Bekendte af M. fandt, at hun havde gode evner, men et vanskeligt sind, og hendes opførsel var temmelig skiftende. Overfor børn var hun god og hjælpsom og til arbejde særdeles dygtig, kunne være mild og venlig, men løgnagtig, let påvirkelig,

fyldt med fantasifulde historier, ustadig, men kvik og rap i munden, uden større ansvarsfølelse eller hæmninger. — Om sine seksuelle forhold angav M. selv: Begyndte tidligt med at pleje samleje med faderen, der forlangte sådant af hende, fra hun var 9 år gammel — havde haft samlejer med ham indtil 3 gange i døgnet af og til, og hun rejste til Kiel på hans opfordring, fordi han ville fortsætte den seksuelle omgang med hende. Hun var dengang 15 år gammel og var da uvidende om, at faderen også misbrugte søsteren N. seksuelt. Dette hørte hun først senere. M. turde i årevis ikke tale med andre mennesker om fader-forholdet, idet han havde truet med, at i så fald ville begge blive straffet. M. var, i årene før forholdet blev opklaret, bange for sin fader, havde modbydelighed for samleje med ham og „hadede ham som pesten“. — Senere havde hun haft seksuelt forhold til 5 mænd på naturlig og tilfredsstillende måde, og hun angav, at hun „godt kunne lide udlændinge.“ — M. betegnedes i konklusionen: . . . ikke sinds syg eller åndssvag, men velbegavet, af karakter rastløs og flygtig med trang til spændende oplevelser, lidt ustabil og upålidelig, endnu umoden. Ingen sikre holdepunkter for psykopathi, ikke seksuelt abnorm, men „det er muligt, at hendes lyst til at stifte løse seksuelle forbindelser er begrundet i faderens seksuelle misbrug af hende siden barndommen . . .“

Sædelighedspolitiet oplyser i 1956, at det ikke har haft forbindelse med M. siden 1945.

Min skriftlige forespørgsel til domfældtes datter N. om en mulig samtale med hende besvarede hun med en afvisning — i et pænt og høfligt brev. —

Sammenfattende:

Efterundersøgelsen er foretaget fra 11—19 år efter, at fædrene er dømt for den omhandlede incestforbrydelse, og døtrene er da i alderen 23—32 år.

Fædrene. Den yngste af fædrene var 37 år gammel, den ældste 61, da de dømtes for incest, gennemsnitsalder: 47. Kun 3 af dem har en faglig uddannelse, 4 har levet af socialhjælp gennem længere tid og de andre er ufaglærte arbejdsmænd med langvarige arbejdsløshedsperioder, i hvilken en er gårdmusikant, en anden gadehandler. — 3 er tidligere straffet for mindre berigelsesforbrydelser, 1 tidligere straffet for blodskam, 1 for uterlighed og 1 har vedtaget bøder for lignende forseelse. Yderligere har et par vedtaget bøder for vold og uterlighed. Hvad intellektuelt stade angår, betegnes 1 som lavtstående sinke og 3 andre som „ubegavede“. — Kun 2 omtales udelukkende pænt af familiemedlem-

merne. Blandt 5, der beskrives som tyranniske, brutale og så hensynsløse i hjemmet, at familiemedlemmerne er bange og underkuede, er nogle også hypersexuelle. 5 andre beskrives ligeledes som hypersexuelle og et par af disse tillige: stædige, ret-haveriske og deres hustruer utro, men dog nogenlunde omgængelige. De psykiatriske diagnoser på fædrene er iøvrigt: 1 sinds-syg, lidende af dementia paralytica (syfilitisk hjernebetændelse), 1 lavtstående sinke, 2 psykopater, 4 forfaldne til drukkenskab, 1 moralsk afstumpet og 1 primitiv med ringe horisont. De resterende 3: intet særligt at bemærke i psykisk henseende.

Hustruerne eller mødrene: I 4 tilfælde er moderen ude af billedet: — ikke gift med faderen — skilt fra faderen før incestforholdet, og datteren ikke hos hende — moderen død, da datteren var i pubertetsalderen — moderen trukket sig tilbage. I 4 andre tilfælde er der intet oplyst af betydning om moderens forhold. — I de resterende 5 tilfælde beskrives moderen som: forkuet, ængstelig, svag og uselvstændig og 1 af dem yderligere: naiv og åndeligt tilbage. — I et par tilfælde fremhæver døtrene, at deres mødre har vidst besked om incestforholdet, men har ikke villet anmelde det, og anmeldelserne er i flere tilfælde sket af personer udenfor den snævre familiekreds. —

Materialet her afviger således ikke fra *Kinberg o. a.'s* med hensyn til incest-familiers sociale og kulturelle lag, familiekonstellation, forældrenes psykiske tilstand og deres gensidige forhold m. v.. —

Døtrene.

Af sagsakterne fremgår, at sigtelserne i et par tilfælde gik ud på uterlige befølinger af døtrene, men at det iøvrigt har drejet sig om samlejeforhold — i et enkelt tilfælde kun 2 gange på een nat, ellers har de sexuelle forhold fader og datter imellem stået på i lang tid, op til flere år, og døtrene har været i alderen 8—17 år. — I 2 tilfælde blev døtrene gravide med deres fædre og opgav af angst for dem andre mænd som barnefædre.

Det er påfaldende, at døtrene ved efterundersøgelsen omtaler incestforholdene som betydeligt grovere, end de er forekommet i akterne. Det skal dertil bemærkes, at de, da sagen i sin tid stod på, ikke vidste nøjere besked med, hvad sigtelserne mod faderen gik ud på, og i adskillige tilfælde har de heller ikke vidst, hvilken eller hvor hård en dom han fik. Under hensyn til dette — og iøvrigt også umiddelbart — forekommer døtrenes oplysninger nu om de sexuelle forholds art og varighed troværdige.

Fædrene har i flere tilfælde påduttet døtrene forskelligt, hvad disse nu gør opmærksom på „var løgn“, — men nogle erkender, at de i sin tid gjorde visse indrømmelser på grund af angst for faderen og i håb om at „gøre faderens straf mildere“. Retssagen som sådan har altid i hjemmet fremkaldt et „farligt postyr“, og

flere af døtrene beklager sig over, at de i tilslutning dertil blev ugleset og mistænkeliggjort i familien.

Om 3 af døtrene forlyder det i mit materiale, at de i puberteten frembød karakterbrist og skønnedes milieuskadede, men ved efterundersøgelsen har jeg ikke fundet holdepunkter for moralske brist hos de kvinder, jeg har talt med, idet de har virket vederhæftige og tiltalende og villige til om muligt at se med overbærenhed på deres opvækstkår, hvortil kommer, at de med en enkelt undtagelse har været jævnt til middel udrustet i intellektuel henseende.

1 af kvinderne, om hvem det angives, at hun inden 9 års alderen havde været udsat for befølinger fra faderens side, fortæller nu, at hun var vred og irriteret på ham i sin opvækst, men ellers gjorde forholdet til ham ikke større indtryk på hende.

1, der er sinke, taler også om vrede og irritation i relation til faderen, men hun føler sig ikke sygelig og fortæller, at hun gennem sin religion „Jehovas vidner“ har fået evne til at tilgive ham.

1, der ved mentalundersøgelse i 20 års alderen (3 år efter at incestforholdet var startet) betegnedes: psykopatisk præget, moralsk defekt, svært arveligt belastet og milieuskadet, angiver nu, at hun i sin ungdom var meget vred på sin fader, og hun er stadig stemningssvingende og har angstfænomener ved tanken om ham, men hun er nogenlunde tilpasset i sit ægteskab og vil ikke betegne sig selv som nervøs.

1, som jeg ikke har haft personlig kontakt med, men hvis moder og ægtefælle jeg har talt med, beskrives af dem som „meget nervøs — og hun bliver „dårlig“, når hun ser faderens bil på gaden“ (faderen er beskæftiget som chauffør).

1, der i 17 års alderen, 3 år efter at faderen blev dømt for incest, var løsgænger og havde sædelighedsforhold, blev dengang ved mentalundersøgelse betegnet: rastløs, flygtig, ustabil og endnu umoden . . . men kunne ikke betragtes som psykopat eller seksuelt abnorm, og man ventilerede, at „hendes lyst til at stifte løse seksuelle forbindelser muligvis var begrundet i faderens misbrug af hende seksuelt.“ — — Telefonisk angiver hun nu, 10 år efter, at hun befinder sig vel i sit ægteskab.

De resterende 8 giver udtryk for, at forholdet til faderen har været et voldsomt psykisk traume for dem, hvis følger endnu er mærkbare: de er nervøse, 3 af dem i så høj grad, at indlæggelse på psykiatrisk afdeling har været nødvendig, — de er næsten alle stærkt reagerende, har tendens til forstemninger, er grubliserende og ængstelige, „bange for at der skal ske en ulykke“, inde-sluttede og selvusikre og ved tanken om faderen bitre resp. hadefulde. Disse nervøse tilstande, der har stået på i flere år — og i nogle tilfælde endnu består — kan betegnes angst- og/resp. depressive neuroser i mere eller mindre udtalt grad. — — Hertil kommer de seksuelle konflikter: De 2, der er ugifte, angiver, ved

efterundersøgelsen, at de er abnorme, den ene således homoseksuel, den anden bisexuel, men frigid i heteroseksuelle forhold (har i de yngre dage haft sædelighedstilhold). De andre, der er gifte, har haft stærkt udtalte seksuelle konflikter, hvilket for nogles vedkommende endnu er mærkbare så mange år efter. Udtrykket frigiditet dækker ikke over deres tilstand, idet de ikke kan betegnes kolde eller ligegyldige i sexuel henseende, men ængstelige, så samlejerne har været, evt. stadig er, forbundet med ubehag, skræk eller afskybetonede fantasier om faderen. Deres seksuelle kommen-til-kort har givet dem en følelse af skam og underlødighed og har bevirket vanskeligheder i deres kæreste- og ægteskabsforhold.

Ingen af de her nævnte kvinder taler om kun positiv indstilling til faderen, men nogle har været ambivalente, idet de erindrere, at de oprindeligt og „trods alt“ holdt af ham, og denne deres ambivalens har bevirket megen sjælelig uro, hvad de selv gør opmærksom på. —

Mens materialet her ikke modsiger de gjorte erfaringer med hensyn til, at uterlige befølinger af en „lille“ pige næppe har større traumatiserende virkning, kan vi altså i de anførte levnedsløb konstatere langvarige og meget alvorlige følgetilstande efter incestforhold, specielt når datteren er i puberteten, hvilket jo også kunne forventes i betragtning af denne aldersperiodes usikkerhed og brydning med hensyn til kønslig identificering og objekt-valg.

Muligvis vil man her indvende, at de beskrevne kvinder er så stærkt belastede og deres opvækstkår i barndommen så pauvre, at de ville have frembudt neurotiske konflikter også uden vrangforholdet til faderen. Dette kan ikke bestrides, men de seksuelle konflikter, de frembyder, og som ikke klart kan adskilles fra de andre nervøse symptomer, må være begrundet i deres seksuelle fader-forhold. I hvert fald er dette kvindernes mening, og deres skøn bør vel tillægges væsentlig betydning. Mange betegner faderforholdet som så ødelæggende for dem, at de anvender meget skarpe ord i deres beskrivelse deraf. — En anden mulig indvending er spørgsmålet om rækkevidden af selve retssagen: om denne var mere traumatiserende end selve incestforholdet. Jeg har forsøgt at udspørge kvinderne desangående, men svaret har været benægtende. Flere har fremhævet, hvor stærkt et indtryk det gjorde på dem, da faderen under retssagen påduttede dem et eller andet for at slippe så billigt som muligt. Hertil er kommet moderens reaktioner, forældrenes skilsmisse og den øvrige families mistillidsprægede holdning overfor pigebarnet. Kvinderne har omtalt retssagen og hvad dermed fulgte som en tid, der for dem var præget af skam, skyld og samvittighedsnag og en følelse af „at være noget for mig selv“, mens deres sindstilstand før da domineredes af bitterhed, vrede, hjælpeløshed, angst og skræk.

Dommene: I en uterlighedssag blev faderen idømt 6 måneders fængsel betinget. Een fader blev dømt til anbringelse i sindsygehospital. Straffedommene omfatter iøvrigt fængselsstraffe fra 8 måneder til 8 år. — Selv om flere af de her nævnte lovovertrædelser forekommer grelle nok, har lovens maximalstraf således ikke været anvendt.

Man kan ikke blive andet end forfærdet over at stifte bekendtskab med, hvilken åndelig isolation og forladthed de fleste af de her omhandlede kvinder har følt i deres pubertetsår og tiden derefter, og hvilke sjælelige konflikter, de har frembudt, og man må erkende, at samfundet helt har svigtet dem. End ikke de få, der blev anbragt på pighjem, og om hvis forhold funktionærerne dér formentlig har vidst besked, har fra deres side fået vejledning eller trøst med hensyn til, hvad der var overgået dem. Formentlig har ingen turdet diskutere fader-forholdet med dem, og som hovedregel har de i årevis måttet bære deres problemer alene. Nogle har end ikke turdet fortælle deres senere ægtefælle derom, og et par, af hvilke den ene endog har været indlagt på psykiatrisk afdeling, anfører, at de kun har talt med mig om sagen ved nærværende undersøgelse.

På spørgsmålet vi startede med, om fader-datter incest bør betragtes som en i høj grad strafværdig forbrydelse, forekommer det mig, at vi kan svare bejaende. Ud fra en lægelig betragtningssåde har imidlertid spørgsmålet, om faderen får en mere eller mindre streng straf, kun ringe interesse. Opmærksomheden bør i stedet koncentrereres om, hvorledes man kan yde „ofrene“ hjælp, så disse pigers udvikling kan blive normal, til trods for hvad de har været udsat for. Myndighedernes ansvar overfor sådanne piger må være desto større, jo mindre familien er i stand til at tage sig af dem, og erfaringsmæssigt ved vi, at incestfamiliers hjemlige forhold som hovedregel er særdeles pauvre i åndelig henseende. De retslige myndigheder og børneforsorgen vil altid få et godt kendskab til incestforhold, der fører til domfældelse, hvorfor disse myndigheder i forening må have pligt til at interessere sig for „ofrenes“ videre skæbne. Fra rettens side kan et forbud overfor pressen mod offentliggørelse af den art sager have betydning — såvel som i andre tilfælde af kønssædelighedsforbrydelser, hvor presseomtale kan bevirke en ekstra sjælelig belastning for „ofret“. Hvad angår børneforsorgen, plejer denne at udvirke i incesttilfælde, at fader og datter ikke mere deler bolig, men sådanne foranstaltninger forekommer ikke tilstrækkelige. Børneforsorgen bør påse, at der ydes åndelig hjælp til børn i pubertetsårene, der bliver ofre for sædelighedsforbrydelser af grovere art, da en sådan hjælp muligvis vil kunne standse resp. lindre en neurotisk og sexualneurotisk udvikling af den her beskrevne art.

RESUMÉ.

Der er foretaget en efterundersøgelse af 13 kvinder, hvis fædre blev dømt for incest overfor dem, da de var i 8—17 års alderen. Forbrydelserne lå 11—19 år tilbage i tiden, og kvinderne var således nu alle voksne, i alderen 23—32 år. Fædrenes straffe varierede fra 6 måneders fængsel (betinget) til 8 år.

Forholdene i de her beskrevne kvinders barndomshjem stemmer godt med, hvad forhen er beskrevet om incest-familiers kår.

Med nogle få undtagelser har det seksuelle fader-forhold været psykisk traumatiserende og har bevirket langvarige neuroser og udtalte seksuelle konflikter.

Emma Vestergaard.

LITTERATUR.

- 1) *Kaufman, Irving, Alice L. Peck & R. C. Tagiuri*: The family constellation and overt incestuous relations between father and daughter. The American Journal of Orthopsychiatry XXIV: 2, 1954.
- 2) *Kinberg, Olaf, G. Inghe & F. S. Riemer*: Incestproblemet i Sverige. Natur och Kultur. Stockholm 1943.
- 3) *Kinsey, Alfred C., W. Pomeroy, C. Martin & P. Gebhard*: Sexual behavior in the human female. Saunders Co. Philadelphia and London 1953.
- 4) *Rasmussen, Augusta*: Die Bedeutung sexueller Attentate auf Kinder unter 14 Jahren für die Entwicklung von Geisteskrankheiten und Charakteranomalien. Acta Psychiatrica et Neurologica. 34: 9, 350—434.